Strategi for Faggruppa KI Innlandet

Utkast 0.2 | November 2026

Dokumenteier: KI-faggruppa i Digi Innlandet | **Revisjon:** minimum årlig, ellers ved vesentlige teknologiske, regulatoriske eller organisatoriske endringer.

1. Formål og avgrensning

KI-faggruppa i Digi Innlandet er et tverrfaglig fagmiljø som følger utviklingen innen kunstig intelligens, deler erfaringer og bidrar til kompetansebygging i KI-pådriver-nettverket.

Denne strategien beskriver hvordan faggruppa selv ønsker å arbeide. Den er ikke en policy for Digi Innlandet som helhet og etablerer ikke regler for KI-pådrivere, kommuner, fylkeskommuner eller organisasjonene faggruppas medlemmer representerer.

Medlemmene kommer fra ulike deler av offentlig og privat sektor og akademia. Vi arbeider derfor innenfor forskjellige juridiske, tekniske og organisatoriske rammer. Arbeidsgivers regler, sikkerhetskrav, taushetsplikt, avtaler og øvrige ansvar gjelder uavhengig av denne strategien.

Faggruppas felles utgangspunkt er derfor ikke at alle skal arbeide på samme måte, men at vi skal ha en felles tilnærming til læring, vurdering og kunnskapsdeling.

2. Hvorfor vi utforsker

Kunstig intelligens utvikler seg raskt. Systemer som nylig primært fungerte som samtale- og skriveverktøy kan i økende grad arbeide med dokumenter, programvare, eksterne verktøy, digitale arbeidsmiljøer og flertrinnsoppgaver. Norske myndigheter har samtidig varslet behov for å oppdatere den nasjonale KI-strategien i lys av den raske teknologiutviklingen (Regjeringen, 2026).

Skal faggruppa kunne bidra med relevant og ansvarlig veiledning, må vi ha tilstrekkelig praktisk forståelse av teknologien vi diskuterer. Vi vurderer derfor kontrollert utforsking som en del av ansvarlig styring.

Men utforsking betyr ikke ukritisk bruk. Det betyr å undersøke hva teknologien kan og ikke kan gjøre, hvordan den endrer arbeidsprosesser, hvilke feil den gjør og hvilke nye demokratiske og etiske problemstillinger~~, og etiske dilemmaer~~ som oppstår underveis.

Faggruppas medlemmer vil gjøre dette på forskjellige måter. Noen arbeider tett på tekniske systemer og nye KI-arbeidsmiljøer. Andre utforsker innenfor verktøy og løsninger som tilbys av egen arbeidsgiver. Noen bidrar med kompetanse innen personvern, informasjonssikkerhet, etikk, juss, opphavsrett, organisasjon eller andre fagområder. Vi forventer ikke at alle kan alt. Faggruppa skal samlet ha bred nok kompetanse til både å forstå mulighetene og stille de vanskelige spørsmålene.

3. Felles prinsipper, ulike rammer

Medlemmene har forskjellige roller, arbeidsgivere, tekniske miljøer og muligheter for eksperimentering. Det er både legitimt og ønskelig at praksis varierer.

Felles for arbeidet er at utforsking skal skje innenfor rammene som gjelder for medlemmet og den aktuelle situasjonen. Risikoen ved å teste en språkmodell på offentlig informasjon er en annen enn risikoen ved å behandle personopplysninger eller knytte et KI-system til interne tjenester. Tiltakene må derfor være forholdsmessige.

Faggruppa legger særlig vekt på dataminimering, og en hensiktsmessig separasjon mellom testing og operative systemer, kontroll med tilgang og integrasjoner, forståelse av relevante dataflyter og leverandørvilkår, og bruk av offentlige, syntetiske eller på annen måte egnede testdata når dette er mulig.

Syntetiske data og kontrollerte testmiljøer kan gjøre utprøving mulig uten å eksponere reelle data unødvendig. Regulatoriske sandkasser bygger på samme grunnidé: læring og innovasjon innenfor avgrensede og kontrollerte rammer (Regjeringen, 2020; Datatilsynet, u.å.).

Tekniske personvern- og sikkerhetstiltak kan redusere risiko, men erstatter ikke lovlig behandlingsgrunnlag, taushetsplikt, organisasjonens egne beslutninger eller nødvendige faglige vurderinger. Når risiko eller rammer er uklare, skal målet være å avklare eller redesigne aktiviteten, ikke å finne tekniske omveier rundt begrensninger.

4. Slik arbeider vi

Faggruppas arbeidsform kan beskrives som en kontinuerlig læringssyklus:

Bildet er KI generert med OpenAI's ImageGen 2.0.

Utforske: Vi følger utviklingen, undersøker relevante teknologier og arbeidsformer og identifiserer nye muligheter, begrensninger, feil og problemstillinger.

Vurdere: Vi ser funnene fra flere perspektiver. En teknisk mulighet kan samtidig reise spørsmål om personvern, informasjonssikkerhet, etikk, opphavsrett, anskaffelser, organisering, menneskelig kontroll eller faktisk nytte.

Oversette: Vi gjør kompleksiteten anvendbar. Faggruppa skal kunne gå fra tekniske egenskaper, regelverk og spesialistdiskusjoner til forståelige eksempler, spørsmål, råd og arbeidsmåter.

Dele: Vi deler både internt i faggruppa og videre gjennom KI-pådriver-nettverket og andre relevante Digi Innlandet-kanaler. Spørsmål, erfaringer og behov fra nettverket gir ny informasjon om hva faggruppa bør undersøke videre.

5. Trygg og ansvarlig utforsking

Faggruppa ønsker å gjøre åpen og trygg utforsking enklere enn risikofylt utforsking via «skyggebruk». Vi skal så langt det er relevant vurdere hvilken informasjon et KI-system får tilgang til, hvem som mottar eller behandler informasjonen, hvilke andre systemer det kan kommunisere med og hva konsekvensen kan være dersom systemet gjør feil eller oppfører seg annerledes enn forventet.

Særlig ved utforsking av ~~mer~~ agentiske systemer blir dette viktig. Når KI får tilgang til filer, kan utføre handlinger på vegne av brukere og ta autonome valg, samhandle med nettjenester, kode programvarer, sende e-poster, koble sammen API-er eller installere uavhengige ~~andre~~ tredjepartsverktøy, endres risikobildet sammenlignet med en isolert samtale med en språkmodell uten tilgang til internett. Sikkerhet, tilgangsstyring og menneskelig kontroll må derfor vurderes ut fra faktisk funksjonalitet og ikke bare ut fra produktnavnet.

Vi skal også være oppmerksomme på immaterielle rettigheter og konfidensialitet. At et verktøy er godkjent fra et personvernperspektiv betyr ikke automatisk at alt materiale kan deles med det. Tilsvarende gjør ikke anonymisering eller andre tekniske tiltak beskyttet materiale fritt for opphavsrettslige eller avtalebaserte begrensninger.

Utforsking skal gi oss bedre risikokompetanse, ikke en falsk opplevelse av risikofrihet.

6. Tverrfaglig vurdering og menneskelig ansvar

Ansvarlig bruk av kunstig intelligens er ikke bare et teknisk spørsmål. Faggruppas verdi ligger i møtet mellom forskjellige kompetanser. Tekniske medlemmer kan oppdage nye kapasiteter, svakheter og sårbarheter. Andre kan undersøke konsekvensene for personvern, informasjonssikkerhet, grunnleggende rettigheter, etikk, immaterielle rettigheter (IPR), organisasjon, tjenesteutvikling eller praktisk implementering. Perspektivene skal ikke komme etter hverandre som separate kontrollposter, men brukes sammen når det er mulig. Forskning på KI-etikk peker tilsvarende mot behovet for tverrfaglighet, løpende evaluering, menneskelig involvering og kompetansebygging fremfor å redusere ansvarlig KI til et sett abstrakte prinsipper (Beheshti & Kerridge, 2025; Mittelstadt, 2019).

Mennesker og organisasjoner beholder ansvaret for hvordan KI brukes. KI kan bidra med analyse, forslag og handlinger, men ansvar kan ikke delegeres til modellen. Dette innebærer også å kjenne grensene for egen kompetanse og vite når spørsmål må løftes til juridiske, sikkerhetsmessige, personvernfaglige eller andre ansvarlige miljøer.

7. Fra prinsipper til praksis

Verdier og prinsipper har begrenset effekt dersom de ikke påvirker faktisk atferd. Faggruppa skal derfor forsøke å gjøre ønsket praksis konkret og gjennomførbar. Når vi identifiserer en god arbeidsmåte, bør vi så langt det er hensiktsmessig kunne beskrive hva mennesker faktisk skal

gjøre, hvilken informasjon eller støtte de trenger, og hvordan de kan vite om arbeidsmåten fungerer.

Dette gjelder også vår egen praksis. Det holder ikke å si at vi er åpne dersom vi bare deler suksesshistorier. Det holder ikke å si at vi er ansvarlige dersom vi ikke diskuterer usikkerhet. Og det holder ikke å fremheve kompetanse dersom vi ikke aktivt følger en teknologi som endrer seg.

Forskning på organisatorisk KI-styring viser et mulig gap mellom overordnede intensjoner og praksisen som faktisk utvikles i organisasjoner. Dokumentasjon, tydelig ansvar, vurdering, oppfølging og læring gjør styringen observerbar og mulig å forbedre (Korseberg & Drange, 2024; Mandal et al., 2025; Sandaker, 2009; Todorov, 2005). Faggruppa ønsker derfor ikke bare å formulere prinsipper, men å utvikle og dele arbeidsmåter som gjør prinsippene enklere og mulige å etterleve.

8. Kunnskapsdeling, læring og revisjon

Faggruppa skal dele både muligheter og utfordringer. Når det er relevant, bør formidlingen beskrive hva som er prøvd, hva som fungerte, hva som ikke fungerte, hvilke begrensninger som ble observert og hvilke spørsmål som fortsatt er åpne. På den måten kan andre lære av arbeidet uten nødvendigvis å måtte gjenta hele utforskingen.

Åpenhet har samtidig grenser. Konfidensiell informasjon, sikkerhetssårbarheter, personopplysninger eller andre opplysninger som ikke bør offentliggjøres, skal ikke deles for å demonstrere åpenhet.

KI-kompetanse må forstås som dynamisk. Ulike roller krever forskjellig kunnskap, og behovet endrer seg når teknologien endrer seg. EUs KI-forordning legger tilsvarende opp til at tilstrekkelig KI-kompetanse må vurderes i lys av blant annet teknisk kunnskap, erfaring, utdanning og konteksten systemene brukes i (EU, 2024, art. 4).

Denne strategien er derfor et arbeidsdokument. Den vurderes minimum én gang i året, og tidligere dersom vesentlige teknologiske, regulatoriske eller organisatoriske endringer tilsier det. Målet er at de grunnleggende prinsippene skal være relativt stabile, mens arbeidsmåter og eksempler kan utvikle seg.

Digi Innlandet

Referanser og faglig grunnlag

Utvalgte kilder brukt i utkastet. Listen bør oppdateres ved senere revisjoner.

Beheshti, A. & Kerridge, I. (2025). Understanding the Artificial Intelligence Revolution and its Ethical Implications. Lenke

Datatilsynet. Regulatorisk sandkasse for kunstig intelligens. Lenke

European Parliament and Council of the European Union (2024). Regulation (EU) 2024/1689 (Artificial Intelligence Act). Lenke

Korseberg, L. K. & Drange, C. V. (2024). Kunstig intelligens i høgare utdanning: Kva tenkjer lærestadane nå, etter halvtanna år med ChatGPT? NIFU Innsikt 2024:7. Lenke

Mandal, R. et al. (2025). Kunstig intelligens i UH-sektoren: Moglegheiter, utfordringar og viktige område framover. HK-dir Rapport 01/2025. Lenke

Mittelstadt, B. (2019). Principles alone cannot guarantee ethical AI. Nature Machine Intelligence, 1, 501–507. Lenke

NIST (2023). Artificial Intelligence Risk Management Framework (AI RMF 1.0). Lenke

OECD (2024). OECD AI Principles. Lenke

Regjeringen (2020). Nasjonal strategi for kunstig intelligens. Lenke

Regjeringen (2026). Varsler ny nasjonal strategi for kunstig intelligens. Lenke

Sandaker, I. (2009). A selectionist perspective on systemic and behavioral change in organizations. Journal of Organizational Behavior Management, 29, 276–293. Lenke

Todorov, J. C. (2005). Laws and the complex control of behavior. Behavior and Social Issues, 14, 86–91. Lenke

Feltkode endret

Feltkode endret

Feltkode endret